

Dr hab. Krystyna Dziubacka
Uniwersytet Wrocławski

Wieś rejonów uprzemysłowionych jako przedmiot badań

Abstrakt wystąpienia – seminarium IRWiR PAN, 03 lutego 2020 r.

Obraz współczesnej wsi polskiej, to efekt określonych strategii polityki gospodarczej z różnych okresów rozwoju kraju. Zarówno powojenna industrializacja, jak i zapoczątkowana w 1998 r. transformacja (z etapami przed i poakcesyjnym do Unii Europejskiej), wyznaczały początek charakterystycznych dla przyjmowanych założeń przeobrażeń (gospodarczych, społecznych, politycznych), stawiając po raz kolejny wieś polską przed koniecznością dostosowania się do nowych wyzwań. U źródeł towarzyszących im problemów leżała nie tylko niska jakość kapitału uczestników poszczególnych zmian, ale również popełniane na niemal każdym etapie ich wdrażania błędów, nieprawidłowości, zaniedbań czy zaniechań. Wszystko to przekładało się na szeroko rozumianą kondycję obszarów wiejskich: możliwość realizacji przypisanych im funkcji, wskaźniki struktury demograficznej i zawodowej, jakość infrastruktury lokalnej, przestrzeni i krajobrazu, stanu środowiska przyrodniczego, warunków życia. Próby odpowiedzi na pytanie, czy i w jakim zakresie dokonujące się zarówno w okresie dynamicznej industrializacji kraju, jak i w okresie realizacji założeń polskiej transformacji przeobrażenia determinowały sposób funkcjonowania polskiej wsi?, z próbą ukazania ich wpływu na warunki życia i oceny jego jakości, wielokrotnie wyznaczały cel wieloletnich teoretycznych dociekań i badań empirycznych. Punktem wyjścia dla tych realizowanych współcześnie staje się jedna z najbardziej charakterystycznych dla polskiej socjologii wsi w powojennym jej rozwoju, wypracowana przez Komitet Badań Rejonów Uprzemysłowionych PAN, kategoria pojęciowa „rejonów uprzemysławianych”.